UNIVERSITATEA DE STAT „B.P.HASDEU” DIN CAHUL
CATEDRA DE ISTORIE ȘI ȘTIINȚE SOCIALE

Programa analitică
a cursului de **Muzeologie**

Programa analitică a fost examinată şi aprobată la şedinţa Catedrei Istorie şi Ştiinţe Sociale, proces verbal nr. 1 din 25.08.2015

Şeful catedrei
Gheleţchi Ion, dr. lect.,univ.

Aprobată la şedinţa Consiliului Facultății de Filologie și Istorie, proces verbal nr. 03 din 09.2015

Decanul Facultății de Filologie și Istorie
Ilicciev Maxim, lect., univ

Cahul 2015

Introducere

Muzeele au ajuns un fenomen al lumii moderne. Prin diversitatea lor tematică, prin modul lor de organizare şi formele de expunere a pieselor ce le deţin, prin activitatea ştiinţifică pe care o promoveaţă şi receptivitatea la tot ceea ce este nou în pedagogia modernă, muzeele au depăşit cu mult conceptul de a fi simple trezorerii de valori

Pentru orice localitate şi mai ales pentru cele urbane, muzeul este expresia spirituală a acelei comunităţi. Prin intermediul valorilor expuse, o comunitate îşi etalează întreaga imagine a tot ceea ce are ea mai frumos şi mai de preţ: natura, istoria, oamenii de saemă, mândria hărniciei ei şi a gândirii ei, iar muzeul în ansamblul ei nu poate fi decât expresia virtuţilor ei spirituale.

Muzeele sunt instituţii cu un program de funcţii bine definit, ce optează pentru alcătuirea unui anume patrimoniu care, prin vehicularea lui către publicul larg, îl conservă şi îl valorifică ştiinţific şi cultural.

Iniţierea personalului care să mânuiască cu discernământ şi responsabilitate toate normele de cercetare şi obligaţiile legislative în alcătuirea patrimoniului muzeal, să aplice corect reţetele unei bune conservări şi restaurări a valorilor mobile şi chiar pentru monumentele pe care le deţine, revine în totalitate MUZEOLOGIEI.

Muzeologia nu este o ştiinţă, este doar o disciplină care colaborează cu toate celelalte domenii, fie că acestea se înscriu ca ştiinţe exacte, fie că fac parte din creaţiile umaniste ori din cele ce se înscriu în domeniul artelor plastice.

Cursul practic de Muzeologie este destinat studenţilor anului II, specializarea Istorie şi are menirea să-i familiarizeze cu principalele probleme ale disciplinei, cu cele mai moderne forme de cercetare şi norme de colaborare interdisciplinară, care te duc de la cele mai simple amenajări expoziţionale sau acte contractuale până la cele mai pretenţioase cerinţe de ordin stilistic sau marketing muzeal.

Cursul îşi propune ca, odată cu predarea noţiunilor generale despre muzeu, muzeologie şi muzeografie, să formeze pe cel ce a optat pentru a fi un lucrător de muzeu ca să devină în acelaşi timp şi un cercetător pregătit, un om cu bogate cunoştinţe umaniste, receptiv la tot ceea ce aparţine artelor în general şi esteticului în special, un educator care să mânuiască cu uşurinţă cele mai variate probleme de pedagogie muzeală.

PROGRAMUL CURSULUI DE MUZEOLOGIE

Fondul de timp acordat orelor de curs

Programate: 15 ore prelegeri şi 15 ore seminarii
Forma de evaluare: examen

Nr.	Denumirea temei	prelegeri	seminare
1	Introducere	1	
2	Muzeul public - retrospectivă istorică	2	3
3	Instituţii muzeale din Basarabia. Muzeul contemporan-un mijloc original de comunicare	2	2
4	Expoziţia muzeistică. Activităţi metaexpoziţionale	2	2
5	Spectacolele de muzeu. Activitatea editorială a muzeului	2	

6	Structura internă a muzeelor	2	2
7	Activitatea de formare şi dezvoltare a patrimoniului muzeal	2	
8	Funcţiile muzeului	2	2
9	Lucrare de control		4
10	TOTAL	15	15

Tema Nr.1 Introducere

Muzeologia şi muzeografia. Noţiunile: muzeu, colecţie muzeală, piesă muzeală, patrimoniu muzeal. Tipuri de muzee.

Tema Nr.2 Muzeul public - retrospectivă istorică

Dezvoltarea muzeelor în epoca antică, medievală şi epoca Renaşterii. Apariţia şi dezvoltarea muzeului public în Basarabia. Stâlpi ai muzeologiei naţionale: Al. Stewart, I.Halipa, P.Gore, Şt. Ciobanu, P. Ştefănucă, N. Moroşan. Fenomene premuzeologice în viaţa social-culturală a Basarabiei. Reflecţii asupra dezvoltării muzeografiei la etapa actuală.

Tema Nr. 3 Instituţii muzeale din Basarabia. Muzeul contemporan-un mijloc original de comunicare

Chişinău – centru muzeistic al republicii: muzee naţionale, muzee republicane, muzee municipale. Instituţii muzeale din raioanele republicii: Bălţi, Cahul, Chişinău, Edineţ, Lăpuşna, Orhei, Soroca, Tighina, Ungheni, UTA- Găgăuzia. Particularităţile comunicării muzeale.

Tema Nr. 4 Expoziţia muzeistică.

Tipurile şi factorii ei componenţi: expoziţia permanentă, tematică, tematică temporară, de colecţie, itinerantă, fotoexpoziţiile. Factorii constituenţi ai expoziţiei de muzeu: exponate autentice, auxiliare (hărţi, grafice, planuri, organigrame, gravuri, fotografii), complementare; proiectul expoziţiei: tematice, listele de piese, proiectul tehnic. Observaţii asupra discursului muzeal într-o expoziţie de muzeografie. Îndrumarea. Ghişeul de informaţii. Semnalizările. Afişajul: siglele de vitrină, titlurile de vitrină, textele de vitrină, etichetele individuale. Ghidajul. Expunerile orale în muzeu. Activităţi didactice în muzeu.

Tema Nr. 5 Spectacolele de muzeu. Activitatea editorială a muzeului

Spectacolul de sunet şi lumină. Recitalurile. Serile muzeale. Filmul de muzeu.

Publicaţii de popularizare: cartea poştală ilustrată, pliantul, ghidul muzeului, catalogul de muzeu, materialele audio şi video, programul de muzeu. Publicaţii de specialitate: raportul, monografia, repertoriul, catalogul. Produsele artizanale. Marketingul muzeal. Muzeul şi partenerii săi.

Tema Nr. 6 Structura internă a muzeelor

Organele de conducere. Consiliul de administrare, directorial, ştiinţific. Directorul. Custodele. Contabilul şef. Colaboratorul ştiinţific.

Tema Nr. 7 Activitatea de formare şi dezvoltare a patrimoniului muzeal.

Patrimoniul muzeal - tezaur de bunuri şi informaţii. Mărimea şi varietatea patrimoniului muzeal. Căile de constituire şi dezvoltare a patrimoniului muzeal: achiziţia liberă, achiziţia forţată, donaţia liberă, donaţia condiţionată. Fondul de bază şi auxiliar al patrimoniului muzeal.

Înregistrarea primară a pieselor intrate în muzeu. Inventarierea ştiinţifică. Marcarea pieselor de muzeu. Forme auxiliare de evidenţă. Verificarea existentului patrimoniului muzeal. Formele şi tipurile de activităţi în formarea unei colecţii. Problematica constituirii unei colecţii muzeistice.

Tema Nr. 8 Funcţiile muzeului.

Funcţiile specifice ale muzeului. Funcţia de conservare a patrimoniului muzeal. Restaurarea bunurilor culturale. Valorificarea patrimoniului acumulat. Activitatea educaţională şi corelaţia cu celelalte funcţii.

Bibliografie:

1. Venera Cojocaru, Pedagogie muzeală, Bucureşti, 1999
2. Kenneth Hudson, O istorie socială a muzeelor, Bucureşti, 1979
3. Aurel Moldoveanu, Conservarea preventivă a bunurilor culturale, Bucureşti, 1999
4. Corina Nicolescu, Muzeologie generală, Bucureşti, 1979
5. Elena Ploşniţă, Muzeul basarabean în fluxul istoriei, Chişinău, 1998
6. Irina Oberlander-Târnoveanu, Muzeul şi publicul, // Revista Muzeelor, 1997
7. Ioan Opriş, Istoria muzeelor din România, Bucureşti, 1994
8. K. Tucek, Evidenţa colecţiilor de muzeu, Bucureşti, 1956